

Motion till riksdagen 2010/11:K391

av **Krister Hammarbergh (M)**

Lokal beslutanderätt över valkretsindelning vid kommunala val

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om lokal beslutanderätt över valkretsindelning vid kommunala val.

Motivering

För kommunvalen gäller huvudregeln att varje kommun är en valkrets. Om kommunen skall delas in i flera valkretsar måste enligt vallagen (1997:157) 2 kap. 6 § följande kriterier vara uppfyllda.

Om en kommun har fler än 6 000 personer som har rösträtt, får kommunen delas in i två eller flera valkretsar. Om det finns fler än 24 000 som har rösträtt i en kommun eller om det för kommunen skall utses minst 51 fullmäktige, skall kommunen delas in i två eller flera valkretsar.

I övrigt kan sägas om kommunvalen att samma system för mandatfördelning används som i de övriga valen, dvs. den jämkade uddatalsmetoden. Dock används vid kommunvalen ingen småpartispärr eller utjämningsmandat.

Kombinationen av flera valkretsar och bara fasta mandat leder ibland till märkliga effekter. Det har uppstått situationer där valkretsarnas indelning har lett till att partier med större röstetal än ett annat parti likafullt fått ett färre antal mandat i kommunfullmäktige.

I Luleå inträffade detta vid kommunvalet 1998 när Vänsterpartiet fick elva mandat och Moderata samlingspartiet tio. Detta trots att Moderaterna hade fler väljare än Vänsterpartiet. I valet 2006 inträffade åter samma sak: Kristdemokraterna fick ett mandat mindre än ett lokalt vänsterparti trots fler röster. I årets val upprepas detta – ett lokalt missnöjesparti tilldelas ett mandat trots färre röster än partier utan mandat.

Fel! Okänt namn på

Som motiv för att behålla flera valkretsar även i större kommuner har det anförts att uppdelningen i flera valkretsar har ett värde för väljarna – det skulle finnas en naturlig närhet mellan väljaren och den valda. Detta stämmer sannolikt på flera orter, men långt ifrån överallt. I många kommuner upplevs valkretsindelningen som något högst oförklarligt både hos de valda och väljarna. I regel har partierna en enda lista, i de fall där flera listor finns har det i regel en annan bakgrund än den reglerade valkretsindelningen.

Eftersom det skiljer mellan olika orter så vore det naturligt att göra valkretsindelningen frivillig. Där en sådan upplevs som relevant kan indelningen kvarstå, där det inte upplevs som relevant så kan kommunen avstå från valkretsindelningen. Därmed skulle odemokratiska effekter av det nuvarande systemet upphöra.

Stockholm den 25 oktober 2010

Krister Hammarbergh (M)